

Doç. Dr. Serdar KALE

**MARKA DAVALARINDA
YARGILAMA USULÜ**

Doç. Dr. Serdar KALE

MARKA DAVALARINDA YARGILAMA USULÜ

ADALET YAYINEVİ
Ankara – 2020

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kitap adı

Yazar adı

Hukuk Yayınları Dizisi – ????

Birinci Baskı : Ocak, 2020

İSBN : 978 – 605 – 146 – ??? – ?

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara

Tel : (0312) 231 17 00

Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C

(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul

Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Salamat Basım Yayım Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 26062

Tel: (0312) 341 10 24 - Ankara

ÖNSÖZ

Medeni usul ve icra iflas hukukçusu olarak fikri mülkiyet hukuku alanındaki çalışmalarımın başlangıcı Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesindeki asistanlık yıllarıma dayanmaktadır. Medeni Usul ve İcra İflas Hukuku Anabilim Dalında araştırma görevlisi olarak çalışmaya başladığımda, Kıymetli Hocalarım Prof. Dr. Selçuk Öztekin ve Prof. Dr. Nevhis Deren-Yıldırım, kürsü dersleriyle birlikte o yıllarda Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesinde zorunlu ders olarak kendilerinin anlattığı fikri ve sınai mülkiyet hukuku dersini de takip etmemi istediler. Hocalarımın fakülteden ayrılmasından sonra fikri ve sınai mülkiyet hukuku derslerini anlatmaya devam ettim. 2013 yılında Marmara Üniversitesinden ayrılıp İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesine geçtiğimde, zorunlu ders olarak müfredatta yer alan fikri ve sınai mülkiyet hukuku derslerini anlatmak bana düştü. Fakülteadaki derslerle birlikte bu alanda hazırladığım bilirkışı raporları da uygulamada ortaya çıkan sorunların tespiti bakımından oldukça yararlı oldu.

Aslında fikri mülkiyet hukuku ülkemiz üniversitelerinde yeterli desteği ve değeri ne yazık ki görmemektedir. Oysa gelişen ticaret hayatının ve teknolojinin, fikri mülkiyet hukukun önemini her geçen gün artırdığı ortadadır. Bu gelişmelere paralel bir şekilde fikri mülkiyet hukukunun zorunlu ders olarak hukuk fakültelerinde müfredata dahil olması isabetli olacaktır. Fakat fikri mülkiyet hukuku, birkaç üniversite haricinde zorunlu ders olarak müfredatlarda yer bulamamaktadır. Fikri mülkiyet hukukunda ülkemizdeki akademik yayınlar sürekli artmakta ise de mukayeseli hukuka bakıldığında bu alandaki çalışmaların hala oldukça eksik olduğu kolaylıkla tespit edilebilecektir. İhtimaldir ki, bu alandaki çalışmalar yıllar geçtikçe giderek nitelik ve nicelik olarak artacaktır.

Bundan önceki birkaç kitabımda olduğu gibi profesörlük takdim tezi olarak hazırladığım bu çalışmada da katkıları bulunan çalışma arkadaşlarım Av. Hatice Kübra Ülker'e, Av. Ahmet Karakaya'ya ve Av. Yasin Umut Ergin'e; kürsü arkadaşım Doç. Dr. Müjgan Tunç Yücel'e ve Av. Başak Kılınç'a en içten dileklerle ayrı ayrı teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	5
İÇİNDEKİLER	7
KISALTMALAR CETVELİ	13
GİRİŞ.....	15
§ 1. GÖREV VE YETKİ.....	19
I. GÖREV	19
II. YETKİ.....	34
§ 2. MARKA DAVALARINDA ARABULUCULUK	43
§ 3. MARKA DAVALARINDA TARAFLAR	47
I. MARKA DAVALARINDA DAVACILAR	47
A. Genel Olarak.....	47
B. Hükümsüzlük ve İptal Davasında Davacılar	49
1. Hükümsüzlük Davasında Davacılar	49
a. Menfaati Olanların Dava Açması	49
b. Cumhuriyet Savcılarının Dava Açması	52
c. İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları.....	54
2. İptal Davasında Davacılar	55
C. Marka Hakkının İhlali Davasında (Marka Hakkına Tecavüz Davasında) Davacılar	56
D. Marka Hakkının Devrinden Sonra Davaların Akıbeti	58
1. Genel Olarak.....	58
2. Hükümsüzlük Davalarında Taraf Değişikliği.....	60
3. Marka Hakkına Tecavüz Davalarında Taraf Değişikliği	63
E. Lisans Sözleşmelerinde Dava Açma Yetkisi	64
1. İnhisari Lisansta Lisan Veren ve Lisans Alanın Dava Açma Yetkisi	64
2. İnhisari Olmayan Lisansta (Basit Lisans) Lisans Veren ve Lisans Alanın Dava Açma Yetkisi.....	69
F. Rehin Hakkı Sahibinin Dava Açma Hakkı	72
G. Türk Patent ve Marka Kurumuna Karşı Açılacak Davalarda Davacılar.....	73

II. MARKA DAVALARINDA DAVALILAR	74
A. Marka Hakkına Tecavüz Davalarında Davalılar	74
1. Genel Olarak	74
2. Marka Hakkına Tecavüz Fiilini İşleyen Kişi (Mütecaviz)	76
a. Tüzel Kişilerin Kanuni Temsilcisinin Sorumluluğu	77
b. Tedarik Zincirinde Marka Hakkına Tecavüz Edenlerin Sorumluluğu	79
c. Çalışanların Eylemlerinden Dolayı Çalıştıranların Sorumluluğu	81
d. Marka Hakkına İnternet Üzerinden Gerçekleşen Tecavüzlerde Davalılar	82
e. Lisans Sözleşmesinden Kaynaklanan Marka Hakkı Tecavüzlerinde Davalılar	85
f. Dava Açılmayacak Kişiler	86
B. Türk Patent ve Marka Kurumuna Karşı Açılacak Davalarda Davalılar	87
C. Hükümsüzlük ve İptal Davalarında Davalılar	88
§ 4. MARKA DAVALARINA HÂKİM OLAN İLKELER	91
I. GENEL OLARAK	91
II. TASARRUF İLKESİ	92
III. DAVA MALZEMESİNİN TARAFLARCA GETİRİLMESİ VE RE'SEN ARAŞTIRMA İLKESİ	97
IV. TALEPLE BAĞLILIK İLKESİ	106
V. HUKUKİ DİNLENİLME HAKKI	108
§ 5. YARGILAMANIN SAFHALARININ MARKA HUKUKUNDA ARZ ETTİĞİ ÖZELLİKLER	113
I. DİLEKÇELER AŞAMASI	113
A. Dava Dilekçesi	114
B. Dava Dilekçesine Eklenmesi Gereken Belgeler	122
C. Dava Açılmasının Sonuçları	123
1. Dava Açılmasına Maddi Hukuk Bakımından Bağlanan Sonuçlar	124
2. Dava Açılmasına Usul Hukuku Bakımından Bağlanan Sonuçlar	127
D. Davaya Cevap Verilmemesinin Sonuçları	133
E. Karşı Dava	134
II. ÖN İNCELEME	137
III. TAHKİKAT AŞAMASINDA ORTAYA ÇIKAN ÖZEL DURUMLAR	140
A. İsticvap	142

B. Bekletici Sorun.....	144
C. Ceza Mahkemesi Kararlarının Hukuk Mahkemesi Kararlarına Etkisi	148
D. Davaların Birleştirilmesi ve Ayrılması	154
E. Islah	160
§ 6. MARKA DAVALARINDA İSPAT	177
I. GENEL OLARAK.....	177
II. İSPAT HUKUKUNUN GENEL KURAMLARI VE BU KURAMLARIN MARKA HUKUKUNDAKİ YANSIMALARI.....	177
A. İspatın Konusu	177
B. İspat Ölçüsü.....	182
III. MARKA HUKUKUNDA ÖZELLİK ARZ EDEN İSPAT ARAÇLARI	183
A. Genel Olarak.....	183
B. Anket Sonuçları	184
C. İnternet Aramaları.....	188
D. Sözlükler	189
IV. BAZI MARKA UYUŞMAZLIKLARININ İSPAT HUKUKU BAKIMINDAN ARZ ETTİĞİ ÖZELLİKLER.....	189
A. Markayı Kullanma Yükümlülüğünün İspat Hukuku Bakımından Arz Ettiği Özellikler	189
1. Genel Olarak.....	189
2. Kullanmanın Şekli	191
3. Kullanım Yeri.....	193
4. Kullanım Çerçevesi	194
5. Markanın Kullanımı Hakkındaki İspat Sorunları.....	194
6. Markanın Kullanılmaması Sebebiyle Açılan İptal Davalarında İspat Sorunu	195
a. İspat Yüğü Bakımından	195
b. Deliller Bakımından	199
7. Tecavüz ve Hükümsüzlük Davalarında Kullanmama Def'i inden Kaynaklanan İspat Sorunu	201
B. İşaretin Ayırt Ediciliğinin Bulunup Bulunmadığı Konusunda İspat Hukukunun Arz Ettiği Özellikler	204
C. Markanın Tanınmışlığının İspatı	207
§ 7. MADDİ VAKIA HUKUKİ VAKIA AYRIMI VE SONUÇLARI.....	211
I. GENEL OLARAK.....	211
II. MADDİ VAKIA HUKUKİ VAKIA AYRIMININ BİLİRKİŞİ İNCELEMESİNE BAŞVURULMASI BAKIMINDAN ARZ ETTİĞİ ÖZELLİK.....	213

A. Karıştırılma İhtimalinin Değerlendirilmesinde Bilirkişi İncelemesi	215
B. İşaretin Ayırt Ediciliği Konusunda Bilirkişi İncelemesi.....	216
C. Markanın Tanınmışlığı Konusunda Bilirkişi İncelemesi	217
D. Tazminat Davaları Bakımından Bilirkişi İncelemesi.....	218
§ 8. MARKA HUKUKUNDA İHTİYATİ TEDBİR VE DELİL TESPİTİ	227
I. İHTİYATİ TEDBİR	227
A. Genel Olarak.....	227
B. İhtiyati Tedbir Koşulları	229
1. İhtiyati Tedbire Temel Teşkil Eden Bir Hakkın Varlığı	229
2. İhtiyati Tedbir Sebebi	232
3. Menfaatlerin Dengelenmesi.....	235
4. Ölçülülük İlkesi.....	238
C. İhtiyati Tedbir Kararının İçeriği.....	240
1. Genel Olarak.....	240
2. Mevcut Durumun Korunmasına Yönelik İhtiyati Tedbirler (Teminat Amaçlı)	242
3. İfa Amaçlı İhtiyati Tedbirler	243
D. İhtiyati Tedbir Yargılamasında Ortaya Çıkan Özel Sorunlar	244
1. Yargılama Usulü.....	244
2. İspat.....	247
3. Teminat	248
4. İhtiyati Tedbir Yargılamasına İtiraz	250
E. Durum ve Şartların Değişmesi Sebebiyle İhtiyati Tedbirin Değiştirilmesi veya Kaldırılması	253
F. Teminat Karşılığı Tedbirin Değiştirilmesi veya Kaldırılması	255
G. İhtiyati Tedbirin Uygulanması.....	257
H. İhtiyati Tedbirlerde Kesin Hüküm	260
I. İHTİYATİ TEDBİRDEN KAYNAKLANAN TAZMİNAT DAVASI	262
1. Genel Olarak.....	262
2. Tazminat Davasının Koşulları.....	263
a. Zarar	263
b. İhtiyati Tedbirin Haksız Olması	264
c. İlliyet Bağı	265
d. Kusur.....	266
3. Davalının Savunma Sebepleri	266
4. Görevli ve Yetkili Mahkeme.....	267

II. DELİL TESPİTİ	268
A. Genel Olarak.....	268
B. Delil Tespitinin Koşulları	269
C. Delil Tespitinin Konusu Olan Deliller	270
D. Delil Tespiti Yargılaması.....	271
E. Delil Tespitinin Asıl Davaya Etkisi	274
§ 9. DAVAYA SON VEREN TARAF İŞLEMLERİ VE HÜKÜM	277
I. DAVAYA SON VEREN TARAF İŞLEMLERİ.....	277
A. Feragat ve Kabul.....	277
B. Sulh.....	281
II. HÜKÜM	284
A. Genel Olarak.....	284
B. Hükmün Etkileri.....	289
1. TürkPatent Kararlarının İptali Amacıyla Açılan Davaların Etkileri.....	289
2. Markanın Hükümsüzlüğü Kararının Etkisi.....	293
3. Markanın İptali Kararının Etkisi	295
C. Marka Hakkının İhlali Davalarında Hükmedilecek Vekalet Ücreti ile Depolama ve Sundurma Ücretleri	296
1. Vekalet Ücreti.....	296
2. Depolama ve Sundurma Ücreti	298
§ 10. KANUN YOLLARI.....	301
I. İSTİNAF	301
A. İstinaf Başvurusu	301
B. İstinaf Sebepleri, İstinaf İncelemesi ve İstinaf İncelemesi Sonunda Verilen Kararlar	304
II. TEMYİZ	307
SONUÇ	311
KAYNAKÇA	331